

ÚKOLY STANOVENÉ V POLITICE ÚZEMNÍHO ROZVOJE ČESKÉ REPUBLIKY 2008

Daniela Lešková, Filip Novosád

V Politice územního rozvoje České republiky 2008 jsou stanoveny „Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady“ a dále „Úkoly pro územní plánování“, jejichž nositeli jsou příslušné kraje. Článek poskytuje informace o čtyřech úkolech, jejichž garantem řešení je Ministerstvo pro místní rozvoj. Práce na zajištění jejich plnění byly zahájeny v září a říjnu roku 2009.

Usnesením vlády č. 929 ze dne 20. července 2009 byla schválena Politika územního rozvoje České republiky 2008 (dále jen „PÚR ČR 2008“), která je celorepublikovým nástrojem územního plánování. Pořizovatelem PÚR ČR 2008 bylo Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“).

PÚR ČR 2008 mimo jiné určuje požadavky a rámce pro konkretizaci ve stavebním zákoně obecně uváděných úkolů územního plánování v republikových, přeshraničních a mezinárodních souvislostech, zejména s ohledem na udržitelný rozvoj území. Účelem PÚR ČR 2008 je určovat strategii a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů, a to na principu koordinace, která je zaměřena dvěma směry: PÚR ČR 2008 koordinuje jednak územně plánovací činnost krajů a obcí a jednak odvětvové a meziodvětvové koncepce, politiky, strategie a další dokumenty ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů, které mají územní rozměr. Tato koordinace je uplatňována zejména při plnění úkolů, které stanovuje PÚR ČR 2008. Jsou to úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady s konkrétními termíny plnění a dále úkoly pro územní plánování, jejichž nositeli jsou příslušné kraje. Smyslem plnění těchto úkolů je v podstatě provádění PÚR ČR 2008 v praxi a získávání zpětné vazby, kterou se, jednoduše řečeno, buď potvrdí potřebnost nebo proveditelnost příslušného rozvojového záměru, jehož územní ochranu PÚR ČR 2008 zajišťuje, nebo se naopak prokáže nemožnost ho lokalizovat v území, a v tom případě bude územní ochrana nezbytná pro prověřování záměru při nejbližší aktualizaci PÚR ČR (nejpozději do 4 let) přehodnocena, anebo se záměr z ní vypustí. Pravidelnými cykly aktualizace PÚR ČR je limitována její platnost, a tudíž i platnost územní ochrany rozvojových záměrů v ní obsažených.

Povinnost plnit úkoly stanovené v PÚR ČR 2008 vyplývá pro členy vlády a vedoucí ostatních ústředních správních úřadů z již zmíněného usnesení vlády č. 929/2009 [bod IV.1. písm. b) – viz Příloha].

Vyhodnocením plnění úkolů stanovených v PÚR ČR 2008 a v usnesení vlády č. 929/2009 se bude zabývat Zpráva o uplatňování PÚR ČR 2008, která má být vládě předložena spolu s aktualizovaným návrhem PÚR ČR v termínu do 31. prosince 2012. V této zprávě bude podrobně rozepsán stav plnění jednotlivých úkolů, případně důvody jejich pokračování do dalšího cyklu aktualizace PÚR ČR (tj. PÚR ČR 2012), nebo důvody jejich vyřazení.

Tento článek poskytuje informace o třech úkolech (viz níže), za jejichž řešení zodpovídá MMR (garant úkolů). Těmto úkolům je věnována pozornost z toho důvodu, že mají prioritní termín plnění, tj. v roce 2010. Dále je v článku uvedena informace o dalším úkolu v garanci MMR (viz níže), který má sice termín plnění až v roce 2011, ale vzhledem k jeho významu byly práce na jeho řešení zahájeny již v roce 2009.

Práce na zajištění plnění těchto čtyř úkolů byly započaty v září a říjnu 2009, kdy se z iniciativy MMR uskutečnila první pracovní jednání, na kterých byla ke každému úkolu ustavena meziresortní pracovní skupina pod vedením MMR (Odboru územního plánování). Do těchto meziresortních pracovních skupin byli delegováni zástupci dotčených resortů a krajů, které jsou v PÚR ČR 2008 uvedeny jako subjekty spolupracující s MMR na plnění předmětných úkolů. Delegování jednotlivých zástupců do příslušných meziresortních pracovních skupin proběhlo na základě dopisů ministra pro místní rozvoj, kterými byli osloveni ministři a hejtmani dotčených resortů a krajů s žádostí o jmenování svých zástupců.

Meziresortní pracovní skupiny byly ustaveny pro zajištění plnění následujících úkolů:

1. Úkol vyplývající z bodu IV.4. usnesení vlády č. 929/2009: „Zachovávat, zajišťovat a uplatňovat ve spolupráci s ministry dopravy a životního prostředí stávající územní ochranu koridoru průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe do doby rozhodnutí vlády o dalším postupu a předložit vládě do 31. prosince 2009 návrh způsobu další ochrany.“

Koridor průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe (dále jen „D-O-L“) byl vyňat z verze PÚR ČR 2008, která byla zaslána na Úřad vlády ČR, a kterou vláda projednávala dne 20. července 2009. Důvodem odstranění tohoto rozvojového záměru z PÚR ČR 2008 byl výsledek posouzení vlivů PÚR ČR 2008 na území soustavy Natura 2000. (Toto posouzení bylo součástí vyhodnocení vlivů PÚR ČR 2008 na udržitelný rozvoj území.)

V důsledku uplatnění názoru, že negativní vliv může mít už jen pouhá ochrana území, byl rozvojový záměr D-O-L posuzovatelem vyhodnocen jako dílčí záměr s významně negativními vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Přitom se jednalo o ochranu území před změnami, které by mohly znemožnit nebo podstatně ztížit využití území pro uvažovaný záměr průplavního spojení D-O-L.

Vstupní pracovní jednání k zajištění plnění úkolu vyplývajícího z bodu IV.4. usnesení vlády č. 929/2009 se uskutečnilo dne 23. září 2009. Do meziresortní pracovní skupiny byli delegováni zástupci Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, krajských úřadů Ústeckého kraje, Středočeského kraje, Pardubického kraje, Královéhradeckého kraje, Olomouckého kraje, Moravskoslezského kraje, Zlínského kraje, samosprávy Jihomoravského kraje a Ústavu územního rozvoje (zástupce zpracovatele PÚR ČR 2008).

Závěry z jednání:

Členové meziresortní pracovní skupiny se dohodli na tom, že územní ochrana koridoru průplavního spojení D-O-L bude zabezpečována formou územní rezervy v územně plánovací dokumentaci dotčených krajů a obcí do doby rozhodnutí vlády o dalším postupu. S tímto faktem byly oficiálně obeznámeny krajské úřady dotčených krajů (kraje Ústecký, Středočeský, Pardubický, Královéhradecký, Olomoucký, Moravskoslezský, Jihomoravský a Zlínský) dopisem MMR ze dne 9. října 2009.

Plnění úkolu – aktuální stav ke dni 25. 3. 2010:

MMR vypracovalo v listopadu 2009 materiál s návrhem řešení územní ochrany koridoru průplavního spojení D-O-L formou územních rezerv v územně plánovací dokumentaci dotčených krajů a obcí. Připomínky členů meziresortní pracovní skupiny k materiálu byly projednávány na dalším jednání této skupiny, které se uskutečnilo dne 16. listopadu 2009. V prosinci 2009 byl materiál rozeslán do meziresortního připomínkového řízení. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo životního prostředí vyjádřilo zásadní nesouhlas s materiálem, požádal ministr pro místní rozvoj předsedu vlády ČR o prodloužení termínu pro předložení materiálu vládě. Termín byl tak posunut z 31. prosince 2009 na 31. březen 2010. Tím se měl zajistit prostor k jednání o dosažení dohody s Ministerstvem životního prostředí.

Historie, která předcházela stanovení úkolu:

Územní ochrana průplavního spojení D-O-L byla zahrnuta do PÚR ČR 2008 v rámci její přípravy. Jednalo se o verzi návrhu PÚR ČR 2008, která byla projednávána ve vnějším připomínkovém řízení (v období od 12. 6. 2008 do 25. 9. 2008). Záměr D-O-L byl do ní zahrnut s ohledem na mezinárodní závazky ČR (přístupová smlouva k EU, dohoda o mezinárodních vodních cestách AGN). Tento návrh PÚR ČR 2008, včetně záměru D-O-L, byl v souladu s požadavky čl. 6 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, které jsou promítnuty do českých zákonů, hodnocen z hlediska vlivů na území Natura 2000. Koridor územní ochrany pro průplavní spojení D-O-L byl vyhodnocen jako dílčí záměr s významně negativními vlivy na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Tím vznikl problém, který ohrožoval termín schválení PÚR ČR 2008.

V případě, že by územní ochrana koridoru pro umístění záměru D-O-L zůstala součástí návrhu PÚR ČR 2008, bylo by jej možné schválit jen z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a jen tehdy, byla-li přijata kompenzační opatření k zajištění ochrany a celistvosti území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, dohodnutá s Ministerstvem životního prostředí (viz § 34 odst. 2 stavebního zákona), které by bylo povinno o dohodnutých kompenzačních opatřeních následně informovat Evropskou komisi. Vzhledem k časové náročnosti tohoto procesu, blokující předložení PÚR ČR 2008 vládě k projednání, byla územní ochrana koridoru pro umístění záměru D-O-L z návrhu PÚR ČR 2008 vyňata. Ve shodě s tím bylo upraveno posouzení vlivů PÚR ČR 2008 na území soustavy Natura 2000.

2. Úkol vyplývající z článku (72) v PÚR ČR 2008, týkající se specifické oblasti Karvinsko (SOB4):

„Posoudit klady a zápory (územní, přírodní, ekonomické, sociální a další) případného rozšíření těžby černého uhlí ve vztahu k územnímu rozvoji oblasti (funkčnímu využití území, rozvoji sídel, zastavěnému území, ekonomickému a sociálnímu rozvoji, ochraně přírody a krajiny, ochraně památek) a stanovit podmínky pro udržitelný rozvoj území a výsledky zohlednit při tvorbě rezortních koncepcí. Přitom zohlednit názory a postoje místních obyvatel.“

Zodpovídá: MMR v součinnosti s Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem práce a sociálních věcí

Termín: rok 2010

Vstupní pracovní jednání k tomuto úkolu se uskutečnilo dne 23. září 2009. Do meziresortní pracovní skupiny pro zajištění plnění úkolu byli delegováni zástupci Ministerstva životního prostředí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva práce a sociálních věcí, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Pracovního úřadu Karviná a Ústavu územního rozvoje. Moravskoslezský kraj je také nositelem „Úkolů pro územní plánování“, které jsou uvedeny u předmětného článku (72) v PÚR ČR 2008.

Závěry z jednání:

Pro řešení úkolu bude vypracována územní studie, jejímž pořizovatelem bude MMR, které vypracuje návrh zadání územní studie a zajistí výběrové řízení na jejího zpracovatele (autorizovaného architekta), s termínem odevzdání do 30. září 2010. Pro zpracovatele územní studie budou shromážděny a následně vyhodnoceny veškeré dostupné relevantní podklady, včetně územně analytických podkladů (dále jen „ÚAP“) Moravskoslezského kraje. Tyto podklady předají MMR příslušní členové meziresortní pracovní skupiny.

Plnění úkolu – aktuální stav ke dni 25. 3. 2010:

Byl vypracován návrh zadání územní studie, který bude v dubnu 2010 rozeslán členům meziresortní pracovní skupiny k případným připomínkám a doplnění. V dubnu 2010 by mělo rovněž proběhnout výběrové řízení na zpracovatele územní studie. V červenci 2010 by se měl usku-

tečnit se zpracovatelem kontrolní den, kde bude ověřen stav prací a identifikovány případné problémy.

3. Úkol vyplývající z článku (114) v PÚR ČR 2008, týkající se koridoru dopravní infrastruktury, úseku R10/R35 Mnichovo Hradiště – Rádelský Mlýn – Úlibice (E 442): „Územní studii, která zohlední požadavky udržitelného rozvoje území, provést výběr koridoru kapacitní silnice s ohledem na území CHKO Český ráj a lokality soustavy Natura 2000 a stanovit požadované podmínky jeho územní ochrany.“
Zodpovídá: MMR v součinnosti s Ministerstvem dopravy, Ministerstvem životního prostředí a dotčenými kraji
Termín: rok 2010

Vstupní pracovní jednání k tomuto úkolu se uskutečnilo dne 25. září 2009. Do mezíresortní pracovní skupiny pro zajištění plnění úkolu byli delegováni zástupci Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, Krajského úřadu Středočeského kraje, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, samosprávy Královéhradeckého kraje, samosprávy Libereckého kraje a Ústavu územního rozvoje.

Závěry z jednání:

MMR vypracuje návrh zadání územní studie a zajistí přípravu výběrového řízení na jejího zpracovatele. Budou shromážděny a následně vyhodnoceny veškeré dostupné relevantní podklady, týkající se kapacitní silnice R35, včetně ÚAP Středočeského kraje, Královéhradeckého kraje a Libereckého kraje. Tyto podklady předají MMR příslušní členové mezíresortní pracovní skupiny.

Plnění úkolu – aktuální stav ke dni 25. 3. 2010:

Byly vyhodnoceny podklady dodané členy mezíresortní pracovní skupiny. Na základě tohoto vyhodnocení MMR zpracovalo podklad pro zadání územní studie, který byl projednán s členy mezíresortní pracovní skupiny na jednání dne 4. února 2010. Byly projednány připomínky k tomuto podkladu a byl dohodnut další postup zpracování územní studie. MMR nyní upravuje zadání územní studie dle výsledků předmětného jednání. Současně probíhají činnosti související se zajištěním výběru zpracovatele územní studie.

4. Úkol vyplývající z článku (122) v PÚR ČR 2008, týkající se alternativního spojení západní hranice ČR s východem v území jižně od D1 (S13): „Prověřit účelnost a možnosti paralelního jižního spojení západ – východ.“
Zodpovídá: MMR v součinnosti s Ministerstvem dopravy a Ministerstvem životního prostředí a dotčenými kraji
Termín: rok 2011

Vstupní pracovní jednání k tomuto úkolu se uskutečnilo dne 12. října 2009. Do mezíresortní pracovní skupiny pro zajištění plnění úkolu byli delegováni zástupci Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí, krajských úřadů Karlovarského kraje, Plzeňského kraje, Jihočeské-

ho kraje, kraje Vysočina, Zlínského kraje a Jihomoravského kraje a Ústavu územního rozvoje. Uvedené kraje jsou rovněž nositelé „Úkolů pro územní plánování“, které jsou uvedeny u předmětného článku (122) v PÚR ČR 2008.

Závěry z jednání:

Ve vstupní fázi řešení úkolu budou shromážděny a následně vyhodnoceny veškeré dostupné relevantní podklady, včetně ÚAP dotčených krajů. Tyto podklady předají MMR příslušní členové mezíresortní pracovní skupiny. Dalším krokem bude stanovení kritérií pro výběr hledaného paralelního jižního spojení západ – východ se zohledněním všech tří pilířů udržitelného rozvoje území a evropských souvislostí. Důležitou podmínkou je, aby hledaný koridor měl vlastnosti koridoru vymezeného v PÚR ČR 2008, tj. musí se jednat o koridor mezinárodního nebo republikového významu, nebo který svým významem přesahuje území jednoho kraje. Návrhy kritérií pro výběr hledaného koridoru dodají MMR příslušní členové mezíresortní pracovní skupiny.

MMR na tomto jednání poskytlo k diskusi podklad „Alternativní západovýchodní propojení (odlehčení D5 a D1)“, který vypracoval AURS, spol. s r. o. Účelem tohoto podkladu bylo poukázat na možné varianty řešení, které by mohly být v rámci plnění tohoto úkolu dále pro-
věřovány.

Plnění úkolu – aktuální stav ke dni 25. 3. 2010:

Probíhá vyhodnocování dodaných podkladů od členů mezíresortní pracovní skupiny a připravuje se zadání, na základě kterého budou pokračovat další práce. Předpokládá se, že toto zadání bude projednáno v mezíresortní pracovní skupině ve 2. čtvrtletí roku 2010. První výstupy by měly být známy již ve druhé polovině roku 2010.

Splněné úkoly:

MMR záhy po schválení PÚR ČR 2008 splnilo tři úkoly z usnesení vlády č. 929/2009 [bod IV.3. písm. a)-c)]:

- Sdělení o schválení PÚR ČR 2008 bylo zveřejněno ve Sbírce zákonů č. 270/2009, částka 81.
- Usnesení č. 929/2009 bylo zveřejněno ve Věstníku vlády pro orgány krajů a obcí, částka 4/2009.
- Sdělení MMR, jak bylo zohledněno stanovisko Ministerstva životního prostředí k vyhodnocení vlivů PÚR ČR 2008 na životní prostředí, bylo zveřejněno na webových stránkách MMR (viz níže).

PÚR ČR 2008, včetně všech souvisejících materiálů, je dostupná na webových stránkách MMR:

www.mmr.cz/politika-uzemniho-rozvoje-cr-2008

Ing. Daniela Lešková, CSc.
Ing. Filip Novosád
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj

Tasks Anchored in the 2008 Spatial Development Policy of the Czech Republic, by Daniela Lešková & Filip Novosád

In the 2008 Spatial Development Policy of the Czech Republic, Tasks for Ministries and Other Central Administration Authorities have been stipulated, as well as Tasks for Spatial Planning to be carried out by the relevant regional authorities. The article gives information on four tasks to be solved under the guarantee of the Ministry for Regional Development. The accomplishment of such tasks began in the months of September and October 2009.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

USNESENÍ

VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY
ze dne 20. července 2009 č. 929

o Politice územního rozvoje České republiky 2008

Vláda

I. zrušuje usnesení vlády ze dne 17. května 2006 č. 561, o Politice územního rozvoje České republiky;

II. schvaluje

1. Politiku územního rozvoje České republiky 2008, uvedenou v části III materiálu č. j. 903/09, upravenou podle připomínek uvedených v dodatku k materiálu a upřesněných podle připomínky vznesené při jednání vlády (text článku 73 a 143),
2. odůvodnění, uvedené v části VII.c.2. materiálu č. j. 903/09, jak bylo zohledněno stanovisko Ministerstva životního prostředí k vyhodnocení vlivů Politiky územního rozvoje České republiky 2008 na životní prostředí;

III. bere na vědomí Zprávu o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky 2006, uvedenou v části VI materiálu č. j. 903/09;

IV. ukládá

1. členům vlády a vedoucím ostatních ústředních správních úřadů
  - a) dodržovat Politiku územního rozvoje České republiky 2008 při zpracovávání koncepčních dokumentů v působnosti jimi řízených ministerstev a úřadů,
  - b) plnit úkoly stanovené Politikou územního rozvoje České republiky 2008,
  - c) spolupracovat s ministrem pro místní rozvoj na vypracování Zprávy o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky 2008,

2. ministru pro místní rozvoj zpracovat ve spolupráci s dotčenými ministry, vedoucími ostatních ústředních správních úřadů, hejtmany a primátorem hlavního města Prahy a vládě do 31. prosince 2012 předložit Zprávu o uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky 2008 a aktualizovaný návrh Politiky územního rozvoje,
3. ministru pro místní rozvoj zajistit
  - a) zveřejnění sdělení o schválení Politiky územního rozvoje České republiky 2008 ve Sbírce zákonů,
  - b) zveřejnění tohoto usnesení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,
  - c) zveřejnění odůvodnění uvedeného v bodě II/2 tohoto usnesení způsobem umožňujícím dálkový přístup,
4. ministru pro místní rozvoj zachovávat, zajišťovat a uplatňovat ve spolupráci s ministry dopravy a životního prostředí stávající územní ochranu koridoru průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe do doby rozhodnutí vlády o dalším postupu a předložit vládě do 31. prosince 2009 návrh způsobu další ochrany,
5. ministru dopravy prověřit ve spolupráci s místopředsedou vlády a ministrem zahraničních věcí na mezinárodní úrovni potřebnost průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe a zajistit projednání koridoru tohoto průplavního spojení s představiteli Polské republiky, Rakouské republiky, Slovenské republiky, Spolkové republiky Německo a s Evropskou komisí, včetně signatářů Evropské dohody o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu (Dohoda AGN) (přístupová smlouva a Transevropská dopravní síť /TEN-T/), s cílem posoudit v úplných evropských souvislostech problematiku jeho možné realizace, přepravní účinnosti a investiční náročnosti jednotlivých větví a předložit vládě do 31. prosince 2010 informaci o výsledcích tohoto prověření,
6. ministru životního prostředí navrhnout vládě do 31. prosince 2010 ve spolupráci s ministrem pro místní rozvoj, hejtmany a primátorem hlavního města Prahy vytvoření územních rezerv potřebných pro dopracování a stabilizaci systému velkoplošných chráněných území s cílem posilovat ekologickou stabilitu území,
7. ministru životního prostředí připravit ve spolupráci s ministry pro místní rozvoj a dopravy a vládě do 31. prosince 2010 předložit návrh systémového řešení prostupnosti krajiny s ohledem na řešení její fragmentace stávajícími a připravovanými stavbami dopravní infrastruktury,
8. ministru životního prostředí zajišťovat ve spolupráci s ministry pro místní rozvoj, zemědělství, hejtmany a primátorem hlavního města Prahy při uplatňování Politiky územního rozvoje České republiky 2008 provázanost ochrany zemědělského půdního fondu, protipovodňové ochrany a přírodě blízkých opatření k adaptaci na změny klimatu.

Provedou:

členové vlády,
vedoucí ostatních ústředních správních úřadů

Na vědomí:

hejtmani,
primátor hlavního města Prahy

Předseda vlády
Ing. Jan Fischer, CSc., v. r.